

Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti kviečia visas bendrojo ugdymo įstaigas paminėti Birželio 14–ąją – Gedulo ir vilties dieną. Šiomet minėsime 81–ąsias pirmųjų trėmimų metines, kada per vieną savaitę iš Lietuvos buvo ištremta apie 17 500 žmonių.

Šiais metais, Gedulo ir vilties dienos minėjimui siūlome pilietinę iniciatyvą „**Vilties žiedas**“.

Pilietinės iniciatyvos „Vilties žiedas“ aprašymas

Pilietinės iniciatyvos tikslai:

- paskatinti mokinius pasidomėti apie ištremtus į Sibirą, išvežtus į lagerius artimuosius: senelius, prosenelius bei kitus giminaičius;
- prisiminti mūsų šalies istoriją, pagerbti buvusius tremtinius ir lagerių vargus patyrusius žmones bei puoselėti istorinę atmintį.

Pilietinės iniciatyvos uždaviniai:

- Paskatinti mokinius domėtis tremtinių istorijomis, skatinti domėtis – kur buvo ištremti žmonės, į kokias sąlygas tremtyje pateko žmonės, kokius jausmus ir emocijas žmonės išgyveno būdami prievarta išvežti iš savo namų, tėvynės;
- Pagaminti iš įvairių medžiagų gėlių žiedus, simbolizuojančius viltį, šilumą, Lietuvos laukų grožį, kurio neteko į tremtį išvežti žmonės.

Rekomendacijos mokytojams, ruošiantis paminėjimui:

- 1) Pasiūlykite mokiniams pakalbėti su savo tėveliais, seneliais, vyresniais giminaičiais apie šeimoje, giminėje nukentėjusius nuo sovietinės okupacijos žmones: ištremtus, išsiųstus į lagerius. Paskatinkite mokinius sužinoti unikalias savo šeimos, giminės istorijas. Tuomet Gedulo ir vilties dienos paminėjimas taps labiau suprantamas, priartinantis Lietuvos istoriją prie asmeninės šeimos, giminės istorijos.
- 2) Pakalbėkite su mokiniais apie šiuo metu vykstantį karą Ukrainoje, kurio metu žūsta žmonės, dalis – priversti palikti savo gimtąsias vietas, dar dalis žmonių yra prievarta okupantų išvežti iš Ukrainos į Rusijos teritoriją. Aptarkite su mokiniais buvusią Lietuvos okupaciją, represijas patyrusius mūsų šalies gyventojus bei vykstantį karą Ukrainoje, kurio metu ukrainiečiai kenčia nuo rusų okupantų, bandančių sunaikinti suverenią Ukrainos valstybę.
- 3) Minėjimo simbolis – vilties gėlė. Daugelis ištremtų žmonių papuolė į atšiaurias gyvenimo sąlygas, kuriose nebuvo žydinčių pievų, kaip Lietuvoje. Todėl daugelio tremtinių ir politinių kalinių atsiminimuose gausu šiltų atsiminimų apie žalią spalvą, tėviškės laukų kvapus, mėlyną dangų – dalykų, kurių itin ilgėjosi būdami toli nuo Tėvynės.
- 4) Paskatinkite mokinius pagaminti vasaros pradžios gėlių žiedus: baltų ramunių arba rugiagėlių. Baltos laukų ramunės gali būti simboliu vilties, kurią tremtyje turėjo

žmonės. Mėlynos rugiagėlės gali būti siejamos su mėlyna – geltona spalvomis, kurios yra Ukrainos vėliavos spalvos ir kurios šiuo metu gausiai sutinkamos Lietuvoje.

- 5) Organizuojant renginį – pasikvieskite buvusius tremtinius ir politinius kalinius bei pasiūlykite mokiniams, kad padovanotų jiems savo rankomis pagamintus „vilties žiedus“. Mokinių sukurtas gėles galima susmeigti ir į žemę, t.y. erdvę, kurioje vyks paminėjimo renginys.

Dėl dalyvavimo renginyje Vilniuje: Vilniuje renginys vyks birželio 14 d. (antradienį), Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje *prie tremties vagono*. Mokyklų bendruomenės, ketinančias dalyvauti renginyje Naujojoje Vilnioje, labai prašytume gaminti mėlynus – rugiagėlių žiedus, kuriuos renginio metu, skambant dainai „Kad ne auksinės vasaros...“, mokiniai įteiktų susirinkusiems buvusiems tremtiniams ir politiniams kaliniams.

Labai prašytume pranešti el. paštu apie ketinimą dalyvauti renginyje Naujoje Vilnioje tam, kad informuotume apie numatomą, valstybinio renginio scenarijų ir mokyklų bendruomenės žinotų – koku metu, kurioje vietoje mokiniai galės įteikti gėles tremtiniams. Susidomėjusius šiuo renginiu kviečiame kontaktuoti el. paštu: ingrida.vilkiene@lr.lv.

Visoje Lietuvoje Gedulo ir vilties diena bus minima birželio 14 – ają. Vietą minėjimui mokyklos pasirenka savo nuožiūra: mokyklos teritorija ar miesto / miestelio vieta, susijusi su sovietinio režimo aukų įamžinimu.

Tarptautinės Komisijos Sekretoriatas kasmet, nuo 2004 metų, inicijuoja pilietines iniciatyvas, skirtas Gedulo ir vilties dienai paminėti. Šių iniciatyvų tikslas paskatinti moksleivius būti aktyviais minėjimų dalyviais, dalyvauti gyvoje istorijos pamokoje – gyvai, renginio metu, pabendrauti su buvusiais tremtiniais ir politiniais kaliniais. Siekiame, jog būtų puoselėjama istorinė atmintis ir renginių metu vyktų kartų dialogas.

Susidomėjusius ir ketinančius prisijungti prie iniciatyvos kviečiame užsiregistruoti Tarptautinės komisijos internetinėje svetainėje: <https://www.komisija.lt/renginiai/vilties-ziedas/>.

Gražias, informatyvias nuotraukas (1 – 2) iš vykusių renginių, kurias galėtume patalpinti į naujienlaiškį ir interneto svetainę, prašome siųsti el. paštu istorinekomisija@gmail.com;

Iškilius klausimams, prašome kreiptis elektroniniu paštu: ingrida.vilkiene@lr.lv; arba telefonu: 8 706 63818.

*Vykdomojo direktoriaus pavaduotoja – švietimo programų koordinatore
Ingrida Vilkiene*